



A közösség szervezés szakos hallgatók bemeneti kompetenciamérésének eredményei

Bevezetés

Tanulmányunkban a közösség szervezés szakos (*Közösség szervezés BA, alapképzési szak*) hallgatók 2017 óta zajló többcélú felmérésének eredményeit kívánjuk bemutatni, összegezve az első három év (2017–2019) legfontosabb tapasztalatait. A vizsgálat szándéka szerint az elsőéves, képzésbe lépő hallgatók alaposabb megismerését tűzte ki célul, hogy mind a felsőoktatási intézmények, mind a szakma jobban ráláthassanak az utánpótlásként megjelenő tanulói csoport jellemzőire, és a bemeneti jellemzők alapján az első évtől folyamatosan fejleszthetők legyenek a szakmához szükséges kompetenciáik.

A vizsgálat elsődlegesen a hallgatók képzési motivációit, érdeklődését, munkaértékeit, jövőképét tárja fel, valamint tartalmaz kérdéseket a hallgatók korábbi tanulmányi életútjára, eredményességére, szociokulturális hátterére vonatkozóan. Az adatfelvétel emellett törekszik a hallgatók bemeneti (szövegértési és logikai készségeinek) felmérésére is. A vizsgálati minta országos lefedettségű, jelentősebb méretű populáció (n=730) adatait dolgozza fel.

Az egyetemi hallgatók kompetenciáit, valamint a pályaválasztásukkal kapcsolatos elvárásokat számos aspektusból vizsgálja a szakirodalom. A hazai kutatások egy része a belépő hallgatók kompetenciáinak felmérésére fókuszál az egyetemre jutás sikertényezőit is boncolgatva. Hasonló célú hazai hallgatói vizsgálatokkal találkozhatunk többek között Fónai – Kiss – Fábrián (1999), Kocsis (2015), Reisz (2018) munkáiban. (A két utóbbi a vizsgálatunk előzményének is tekinthető, mivel az általuk használt kutatási eszközt részben adaptáltuk, hasonló kérdésekre kerestük mi is a választ kutatásunkban.) A kutatások másik fő csoportja a kimeneti oldalra helyezi a hangsúlyt, gyakran longitudinális mérésekkel is összekapcsolva a vizsgálatot a hallgatói pályaképekről, munkaerő-piaci elvárásokról (pl. Fónai, 2018; Fónai – Márton, 2018). Ide tartozik a kutatások azon csoportja, amelyek az egyetem értékére és presztízsére vonatkozó attitűdöket és az egyetem/egyetemi diploma értékét veszi górcső alá (Fábri, 2014, 2016). A kutatások fókusza a kutatócsoportok méretétől függően változik, gyakoribbak az egy intézményre fókuszálók, az

országos felmérések ritkábbak. Jelen vizsgálat a két fő irány komplex jellegű ötvözésére tesz kísérletet: a bemeneti kompetenciamérés és a felvételi sikertényezők vizsgálatát ötvözi a képzés értékére, hasznosíthatóságára vonatkozó attitűdvizsgálatok módszertanával.

A kutatás háttere és előzményei

A közösség szervezés szak eredményességének feltétele, hogy megismerjük a hallgatók motivációját, érdeklődési területeit, majd ehhez lehessen a képzési tartalmat, a gyakorlati helyeket, a curriculáris és extracurriculáris tartalmakat igazítani, fejleszteni. A képzés sikeréhez fontos, hogy a hallgatók motivációi, szociokulturális háttere és belépési kompetenciaszintje ismert legyen az intézmények számára. A kompetenciaeredmények figyelembevételével lehet a képzést támogató szolgáltatásokat tervezni (Juhász – Pete, 2018). Az egyetemi szakok marketingje szempontjából hasznos, ha tudjuk, hogy milyen előzetes tudással rendelkeznek róla, miért ezt a szakot választották, honnan értesültek róla, milyen

jövőbeli terveik vannak a felvett hallgatóknak. Mindezek a lemorzsolódás megelőzését is szolgálhatják, amely most már a felsőoktatásban is komoly kihívást jelent. (Pusztai – Szigeti, 2018)

Kutatásunk meghatározó előzményeként tartjuk számon a Pécsi Tudományegyetem korábbi hallgatói felmérésével kapcsolatos vizsgálatát (Kocsis, 2015). Az adatfelvétel¹ négy részből állt: 1. a hallgatók szocio-kulturális és szocio-ökonomiai háttérének feltárása; 2. a szövegértés aktuális szintjének feltárása ismeretterjesztő szöveg, szakszöveg, kontextus-felismerés és fogalommagyarázat keretében; 3. a matematikai-logikai gondolkodás aktuális szintjének felmérése²; 4. a pszichológiai immunkompetencia működési szintjének feltárása. (Uó. 2015, 209) Az adatfelvétel utolsó egysége – a Pszichológiai Immunkompetencia Kérdőív (Oláh, 1999) 80 vizsgálati ítemet tartalmazó változata – korábban egy nemzetközi vizsgálatban is szerepelt (Oláh, 2002). A pedagógushallgatók bemeneti kompetenciáinak mérése a 2013/2014-es és a 2014/2015-ös tanévekben zajlott – az adatfelvételi folyamatok két ciklusába összesen 16 felsőoktatási intézmény kapcsolódott be. A kérdőíveket összesen 3077 fő töltötte ki, közülük a további feldolgozásban azonban csak azok szerepeltek, akik pedagógusjelöltként vagy a pedagóguspálya valamely szintjére, illetve feladatára készülőként voltak minősíthetők, létszámuk összesen 2730 fő volt.

Fónai kutatásai (Fónai – Kiss – Fábrián, 1999, Fónai – Zolnai – Kiss, 2005, Fónai et al, 2010) a felsőoktatásban tanulók munkaérték vizsgálatát végezték el a '90-es évek közepétől kezdődően, elsősorban

a Debreceni Egyetem hallgatóira összpontosítva, de egyes időszakokban nemzetközi összehasonlító vizsgálatokra is módjuk nyílt és a Partium felsőoktatási intézményeiben is készítettek kutatásokat. Munkáik eredményeit figyelembe vettük kutatási kérdőívünk összeállításánál.

A kutatási eszközként szolgáló kérdőívet a Közművelődési Szakmafejlesztési Munkacsoport készítette, amely a szakot indító intézmények szakfelelőseit és a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési munkatársait tömöríti. A kutatás épített a szakmai előzménynek tekintett andragógia szakos bemeneti kompetencia mérésére, amely regionális szinten a Pécsi Tudományegyetem hallgatói körében zajlott (Kocsis, 2015; Kocsis – Mátrai – Zsolnai, 2007).

A kutatás elindítása összekapcsolódott a Közösségszervezés BA szak 2017. évi indításával. A Közművelődési Szakmafejlesztési Munkacsoport a felmérést a képzést elindító 13 egyetem részvételével tervezte. A cél országos szintű, lefedettségében reprezentatív felmérés készítése volt. A vizsgálat alanyai az elsőéves közösségszervezés alapszakos hallgatók (nappali, levelezős egyaránt), az egyetemi tanulmányuk megkezdésének évében. Törekedtünk a teljes hallgatói létszám minél nagyobb arányú elérésére, és magas válaszadási arányokat regisztráltunk minden vizsgálati évben. (1. számú táblázat)

A válaszadók átlagos életkora a nappali tagozatos hallgatók körében folyamatosan csökkent (2017 – 21,21 év; 2018 – 20,49 év; 2019 – 19,87 év), levelező tagozaton pedig megközelítőleg stagnált (2017 – 30,33 év; 2018 – 29,51; 2019 – 31,75 év). A változásból a nappali tagozatos hallgatók esetében lehet következtetést levonni: míg az első két évben inkább az egyetemre később jelentkezők, illetve más szakokról átjelentkezők jelentős arányban voltak, addig 2019-ben már elsősorban az érettségizettek körében a legjellemzőbb, hogy szakunkat választják. Ez a nappalisok körében érzékelhető tendencia látszólag csak kis különbség, ha a statisztikai átlagokat nézzük, azonban stratégiai fontosságú indikátor, mivel a szak elfogadottságának és a köztudatba történő sikeres bekerülésének bizonyítékeként értelmezhető.

A kutatás módszere és eszköze

A felmérés adatfelvétele éves gyakorisággal valósul meg az őszi félév során, így középtávon a változások, trendek követésére és mérésére is alkalmas lehet. A kutatás papíralapú kérdőívek kitöltésével történt. A kutatási minta adatgyűjtési szakasza a Közművelődési Szakmafejlesztési Munkacsoport tagjainak intenzív részvételével zajlott, akik saját felsőoktatási in-

1. számú táblázat: A kutatási minta – a Közösségszervezés BA hallgatói létszám tükrében

Felvételi éve	Felvettek száma országos szinten	Vizsgálatban résztvevők száma	A teljes minta arányában
2017	346 fő	151 fő	43 %
2018	565 fő	329 fő	58 %
2019	599 fő	250 fő	42 %

Forrás: Saját összeállítás a www.felvi.hu és a kutatási eredmények alapján

- 1 A vizsgálati anyagok összeállításában részt vettek: Balázs Éva, Demeter Katalin, Hegyi Sándor, Jenei Sándor, Kardos Lajos, Kocsis Mihály, Oláh Attila, Reisz Terézia, Vágó Irén
- 2 A matematikai-logikai gondolkodásra vonatkozó kérdéssor egy nemzetközi feladatbankból válogatott, 15 részfeladatot tartalmazó összeállítás, és a szövegértés elemzésére készült, összesen 24 elemét érintő feladatsor, az andragógia szakra belépő hallgatók akadémiai képességeinek megismerésében is helyet kapott (Kocsis – Mátrai – Zsolnai, 2007).

tézményekben kitöltették a kérdőíveket. Az adatokat Excel táblázatkezelőbe a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársai rögzítették. (Minden résztvevő felsőoktatási intézmény részére megküldte a Nemzeti Művelődési Intézet a már rögzített intézményi adatokat excel és sav (SPSS) formátumban további feldolgozás, helyi szintű kiértékelés és képzésfejlesztés, valamint hallgatói kompetenciafejlesztés céljából.)

A vizsgálat komplex mérőeszköze három nagyobb blokkból áll: az első részben a hallgatók háttérére, eredményeire, terveire, és nézeteire kérdeztünk rá (55 kérdés), a második szakaszban következett a bemeneti kompetenciák felmérése (szövegértés, logikai készség, pszichológiai immunkompetencia). A kitöltés időtartama megközelítőleg 90 percet vett igénybe.

Az első kérdésblokk fontosabb tematikus egységei az alábbiak voltak:

- Társadalmi háttérváltozók, korábbi tanulási eredmények, és tanulmányi tervek
- A szak- és a szakmaválasztás motivációi, esetleges munkatapasztalat
- A szocio-ökonómiai státusz és családi háttér jellemzői
- Szabadidő-felhasználás, gondolkodási mintázatok és szakmai jövőkép

– A tanuláshoz való attitűd és tapasztalat

A kompetenciamérés fókuszába az olvasott szövegértés (24 kérdés), a matematikai-logikai készségek vizsgálata (15 kérdés), valamint pszichológiai immunkompetencia kérdésblokk (80 kérdés) kerültek.

Az eredmények statisztikai elemzése és feldolgozása Excel, illetve SPSS adatbázis kezelő szoftverekkel valósult meg.

Tematikus válogatás a kutatás fontosabb eredményeiből

Tanulmányunkban a teljes kutatási anyagból szelektív módon az alábbi témák eredményeit fogjuk részletesen bemutatni:

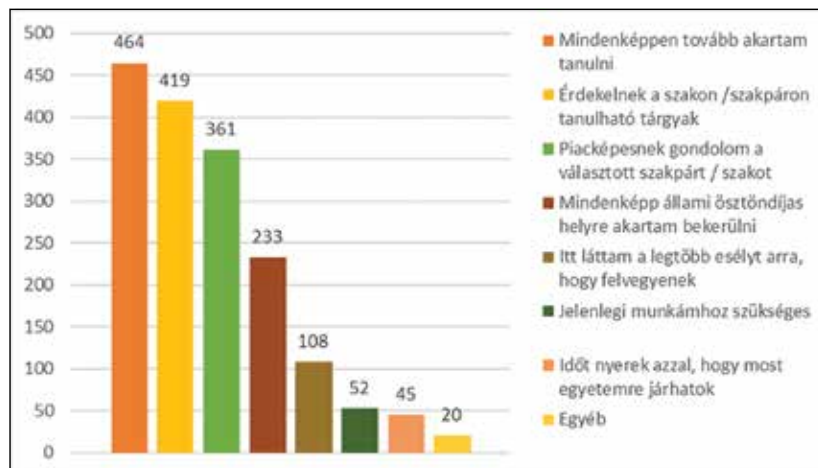
- a szakválasztási motiváció és munkatapasztalat,
- a hallgatói kiválóság és nyelvtudás,
- a szak piacképességének és kiemelt karriertényezőknek a megítélése,
- a tanulási eredmények és a tanulási attitűdök.

A 2017-ben elindított új egyetemi szak esetében kiemelten fontos volt a **hallgatói motivációk** feltérképezése (1. számú ábra). Az első helyen szereplő általános jellegű presztízsmotívumot követően (egyetemi végzettség megszerzé-

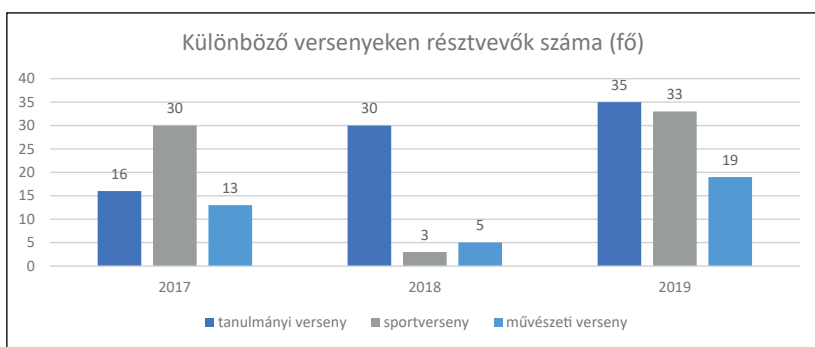
se), a második és harmadik helyen szakmaspecifikus tényezőket talá-lunk, amelyek befolyásolták hallgatóink felvételi döntését: a szaktárgyak iránti érdeklődést (57%), valamint a területen megszerezhető szakmai végzettség piacképességét (50%). A válaszadók egy kisebb része az állami ösztöndíjas helyek miatt, valamint az egyetemre való bekerülés reális esélye miatt választotta ezt a szakot. A felmérést kitöltők közül az egyetemre való belépéskor csupán egy kisebbség rendelkezik a területen szakmai tapasztalattal (7%), őket elsősorban a levelező tagozatos hallgatók között találjuk.

A szak **hallgatóinak kiválóságát** alapvetően a nyelvtudás megléte, illetve korábbi középszintű tanulmányaik alatti proaktív magatartása alapján mértük fel. A kiválóságra való törekvésük egyfajta számszerűsített mutatója, a különböző típusú korosztályos versenyeken való részvételük lett a proaktív magatartás mutatószáma. A szakon tanulók kisebb része vett részt korábban különböző jellegű tanulmányi, sport és művészeti versenyeken (2. számú ábra). Ezen kiválósággal jellemezhető hallgatók aránya azonban 2019-ben határozott emelkedést mutatott mindhárom területen, és a felmérésben résztvevők több mint egyharmadát érintette. A területen való aktivitás egyfajta biztató indikátorként is értelmezhető, ugyanis a művészeti vagy sporttevékenységben szerzett tapasztalat is átkonvertálható a későbbiekben közösségi tevékenységek kezdeményezéséhez (pl. Pajtaszínház vagy sportrendezvények szervezése keretében).

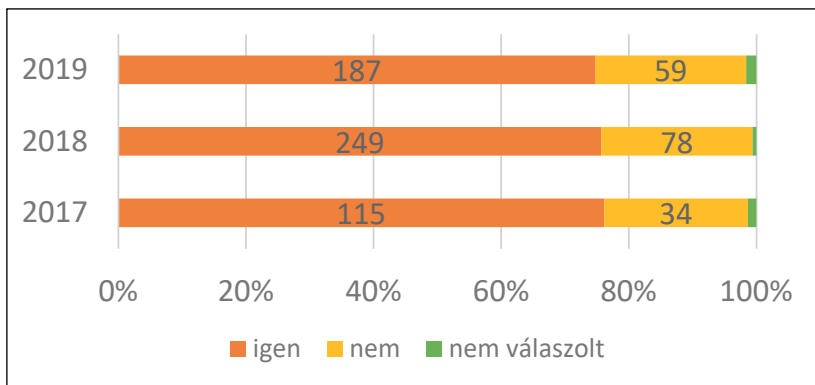
Az egyetemre való bekerüléskor a nyelvvizsgálóval rendelkezők száma és aránya is azt támasztja alá, hogy egy alapvetően jó képességű hallgatói célcsoport került a Közösségszervezés BA szak felsőoktatási képzéseire: a vizsgálati évtől függetlenül megállapítható, hogy



1. számú ábra: Szakválasztási motiváció (3 év adatai összesítve/fő)
Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)



2. számú ábra: A hallgatói kiválóság megjelenése
 Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)



3. számú ábra: A bemeneti nyelvvizsgák száma
 Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)

az elsőéves hallgatók háromnegyede rendelkezik nyelvvizsga-bizonyítvánnyal (3. számú ábra). Erre a tudásra mobilitási programok és nemzetközi projektek szervezése kapcsán is építhetnek a felsőoktatási intézmények.

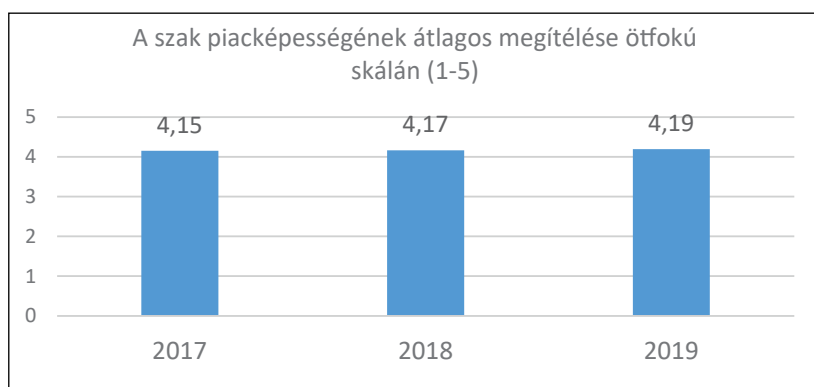
A szakunk megítélése annak **munkaerő-piaci relevanciája** szempontjából különösen fontos aspektus számunkra (4. számú ábra). A Felvi.hu adatbázis jelenleg még nem publikál a szakkal kapcsolatos DPR adatokat,³ mivel az első évfolyam még 2020-ban végzett. Az országos szintű felmérések eredményei, amelyek a munkaerő-piaci szakember-hiány állapotát tükrözik (publikálta pl. Juhász – Pete, 2018), pedig sajnos nem kerültek be a mainstream médiába, ellentétben például az informatikus szakemberek iránti megnövekedett kereslettel. Így a hallgatók egyéb forrásokból tájékozódtak a közösségszervezés BA

szakkal kapcsolatos munkaerő-piaci igényről, amelynek adatai közel egybeesnek a szakmai kutatások és felmérések eredményeivel (4. számú ábra), és ez tükröződik a szakra jelentkezés magas számában is. A Nemzeti Művelődési Intézet megyei hálózata és a közművelődésszakmai hálózatokkal (pl. Agóra Műhely, Kulturális Központok Országos Szövetsége, Magyar Közösségépítők Értékszövetsége

Egyesület) való együttműködése révén nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a szakemberhiány csökkentésére hozott intézkedések, az elhelyezkedési lehetőségek, és az ezekre építő közművelődési felsőoktatási képzések ismertté váljanak.

A kutatási kérdésre adott válaszként a két szélső érték közötti („piacképes” (5) és a „nem piacképes” (1) skálán) nézetek megoszlásának átlagos pontértéke 4,18 pont. A lakóhelyi megoszlást tekintve a válaszadók többsége piacképesnek tartja a szakmát minden településtípusban. A fővárosi válaszadók között a kérdés kapcsán megjelenő szórás kevésbé jelentős. A vidéki hallgatók kissé szélsőségesebben gondolkoznak a témában, megadott határértéken belül, jelentősebb szórással.

Kíváncsiak voltunk, hogy a szakra felvételt nyert hallgatók a sikeres karrierépítés szempontjából a képzés legelején mely tényezőket tartják fontosnak, azt megelőzően, hogy az egyetemi oktatással tudatosítanánk bennük egy ideális szakmaképet. A közösségszervezők munkavégzése – jelenleg folyó pályaképvizsgálatunk alapján – elsősorban a kapcsolati tőkére épül, a munkavégzés során nagy szerepe van a kreativitásnak és a szakma iránti alázatnak, a folyamatos fejlődésnek. Az 5. számú ábrán a vá-



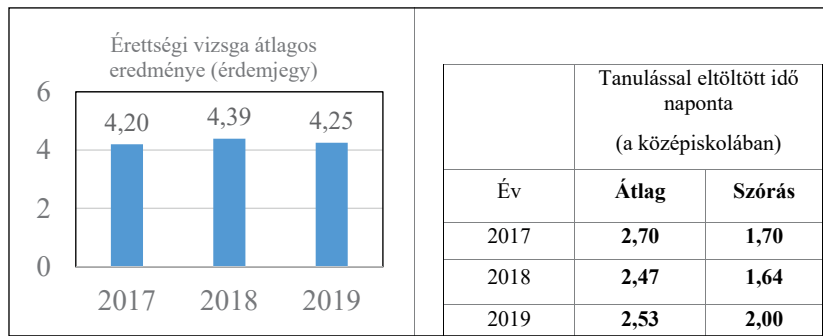
4. számú ábra: A szak piacképességének megítélése
 Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)

³ https://www.felvi.hu/felveteli/szakok_kepzesek/szakeleirasok/!Szakeleirasok/index.php/szak/18814/vegzes_utani_kilatasok

laszadói gyakoriságnak megfelelő súlyozással ábrázoltuk azt, hogy az egyetemi hallgatók hogyan gondolkodnak ebben a témában. A kitarítás, a kapcsolatok, a diploma, a tanulás, a kreativitás, a szorgalom mellett a megfelelő anyagi háttér kiemelése került hangsúlyos helyzetbe. (Az 5. számú ábrára azon tényezők kerültek, amelyek legalább kétszeres gyakorisági mutatóval rendelkeztek a „Mit gondolsz, melyek azok a dolgok, értékek, amelyek a mai világban a boldoguláshoz, a karrierhez szükségesek?” kérdésre adott válaszként, és a három megadható tényező közül első helyen kerültek kiemelésre a legnagyobb válaszdóval jellemzett periódusban (2018). Az ábra a <https://wordart.com/> applikációval készült.)

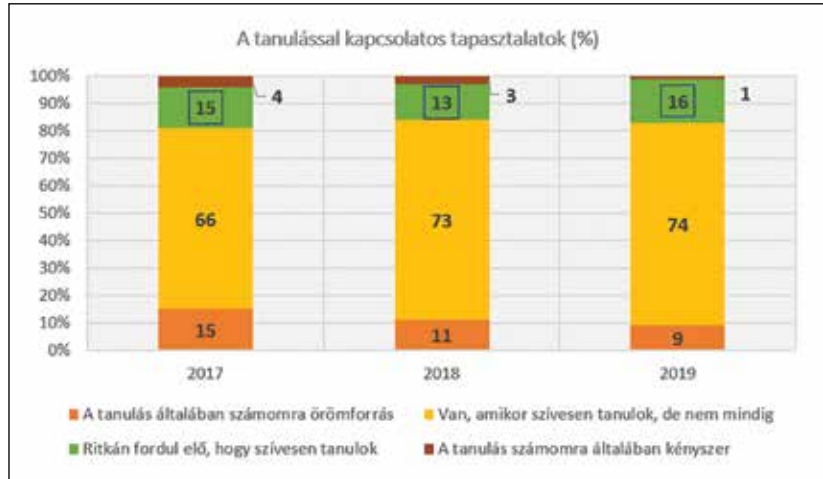
A hallgatók összességükben pontosan érzékelik a közösségszervezési területen a sikeres szakmai karrier megvalósításához szükséges tényezőket, ami jó alapot szolgáltat a hazai utánpótlásnevelés felsőoktatási berkekben történő megvalósításához.

A tanulási eredmények és a tanulási attitűdök vizsgálata azért fontos számunkra, mert a szakelőzményként számon tartott képzések között sokat kritizáltak mind az andragógia, mind a korábbi művelődésszervező képzések hallgatóit, hogy gyengébb tanulmányi eredménnyel jutottak az egyetemi falak közé. A közösségszervezés BA alapszak hallgatói (6. számú ábra) ezzel szemben kifejezetten



6. számú ábra: A tanulással töltött idő és eredményessége

Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)



7. számú ábra: A tanulási tapasztalatok kapcsán kialakult attitűd

Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019)

erős középiskolát lezáró tanulmányi eredménnyel (4,2 és 4,35 közötti érettségi átlag), és ezzel párhuzamosan jelentős mennyiségű napi tanulási rutinról számot adó óraterheléssel érkezik az egyetemre (2,5-2,7 óra naponta). Ez is jó előjelnek tekinthető egy frissen alapított szak szempontjából, és az egyetemi oktatói közösségre helyezi annak felelősségét, hogy ezt a terhelhetőséget a megfelelő tanu-

lási eredmény érdekében optimálisan használja ki.

A nyilvánvaló munkabírásuk és terhelhetőségük ellenére a tanulás kapcsolatban kissé ambivalens, vagy legalábbis nem teljesen pozitív a hallgatói attitűd. Elenyésző kisebbségben vannak a válaszadók között, akik számára kényszer vagy teher az önfejlesztés (4% alatt), illetve jelentős kisebbséget képviselnek azok a hallgatók, akik ritkábban tanulnak szívesen (13-15%). A kitöltők háromnegyed-negyötöd része számára a tanulás a legtöbb esetben egy pozitív, szívesen vállalt tevékenység, 10 százalékuk pedig kifejezetten örömforrásként definiálja a tanulást (vö. a melléklet táblázatában a szorgalom megelőzi a diploma fontosságát a sikerességi faktorok között).

Az adatelemzésünk során számos paraméter mentén törekedtünk keresztváltozók statisztikailag



5. számú ábra: A sikeres karrierhez azonosított és első helyen kiemelt tényezők (2018, n=329 fő)

Forrás: Közösségszervezés BA bemeneti kompetenciamérés (2017–2019) (lásd: melléklet)

szignifikáns módon alátámasztott összefüggéseinek feltárására. Számos feltételezett esetben nem találtunk végül összefüggéseket, azonban néhány érdekesebb tényező a felszínre került a relációanalízis módszerével:

– A női hallgatóink több mint egyharmada (38%) válaszolta azt, hogy közösség-szervezőként szeretne elhelyezkedni, míg a férfi hallgatóknak csupán az ötöde (21%). A női hallgatóság általánosan közel kétszer olyan elkötelezett szakmai motivációit tekintve.

– A férfi hallgatóinkra ugyanakkor jobban jellemző az utilitarizmus, azaz a hasznosságelv: ők nagyobb arányban kapcsolódtak be úgy a képzésbe (15%), hogy jelenlegi munkájukhoz szükségük van már az alapképzés elvégzésére, a hölgyeknél ez a direkt munkaerő-piaci nyomás a hallgatók kevesebb, mint egytizedénél (8%) jelenik meg a képzés kezdetekor.

– Érdekes és fontos összefüggést fedeztünk fel, amely azonban a hallgatóknak csak egy kisebb hányadát érinti. Azon közösség-szervezés szakos hallgatók, akik szinte minden nap végeznek művészeti tevékenységet, jelentősen nagyobb arányban mondták szükségesnek a szakon szerzett ismereteket munkájukhoz (közel 20%), mint azok, akik nem végeznek ilyen tevékenységet napi szinten (10% körüli és alatti értékek az adott válaszopciók függvényében). A közösségteremtés és hagyományörzés összefüggő feladatrendszerének ellátása szempontjából is előnyben vannak szakértőikhez képest.

– A lakóhelyek típusa és a szakmai elköteleződés alapján is egy érdekes és fontos következtetésre jutottunk: a községekből, falvakból származó vagy ott élő hallgatók 41%-a válaszolta a szakmai elköteleződésük kapcsán, hogy mindenképpen közösség-szervezők szeretnének lenni. Ez a szakmai elköteleződési arány pozitívan tér

el az általánostól. Az eredménye később pozitívan hathat vissza a közművelődési szakemberek munkaerő-piaci hiányának orvoslására (vö. A szakmai végzettséggel rendelkező foglalkoztatottak hiánya a közművelődésben, in: Juhász – Pete, 2018, 39).

Összegzés, javaslatok

Az eredmények alapján elmondható, hogy igen jó tanulmányi eredménnyel érkeznek az egyetemekre a közösség-szervezés szakra jelentkezők, erős érettségi átlaggal és nyelvtudással is rendelkeznek hallgatóink. Fő szakmai motivációjuk a képzéssel kapcsolatban a munkaerő-piaci elhelyezkedés, kifejezetten piacképesnek látják a szakot.

A női hallgatóink jellemzően kétszer olyan elkötelezettek a pályaorientáció tekintetében a szakma iránt a képzésbe való belépéskor, mint férfi hallgatótársaik. A kisebb településeken élők sokkal tudatosabban, nagyobb elköteleződéssel választják ezt a hivatást. A hallgatók 17%-a már rendelkezik korábbi munkatapasztalattal, amely csak részben szakterületi vonatkozású.

Általánosságban elmondható, hogy a szakon tanulók a diplomát a sikeres karrierút egy részének tekintik, azonban tanuláshoz való viszonyuk kissé ambivalens, mintsem teljesen pozitív, azonban terhelhetőség szempontjából munkabíró közösség. Mesterszakos tanulmányok folytatását az elsőéves egyetemisták egynegyede tervezi, amely arány a képzés során növekedhet a szakmai tartalmak megismerése révén.

A jövőre nézve érdemes lenne a kutatást folyamatossá tenni, hogy a hallgatók nézeteinek változásairól folyamatosan képet kaphassunk, illetve összevetni majd a felmérés eredményeit a Diplomás Pályakö-

vetési Rendszer (DPR) vizsgálatával, amint annak a szakra vonatkozóan publikált adatai lesznek, mivel ők a kimeneti oldalon készítik a bemeneti kompetenciaméréssel részben átfedéseket is tartalmazó vizsgálatot.

Hivatkozott források

Fábrí György (2014): Kvalitatív és kvantitatív felmérés, országos és regionális reprezentatív attitűd vizsgálatok, elemzések kutatás-fejlesztési szolgáltatás. TÁMOP-7.2.1-11/K-2012-0005 zárótanulmány. Kiadja az Oktatási Hivatal, Budapest, 329p.

Fábrí György (2016): *Az egyetem értéke – Felsőoktatási rangsorok és egyetemi teljesítmény*. Budapest, ELTE Eötvös kiadó

Fónai Mihály – Kiss János – Fábrián Gergely (1999): Szociális munkás szakos hallgatók pályaképének néhány eleme. In: *Esély* 10. évf. 1. sz. 114-134.

Fónai Mihály – Zolnai Erika – Kiss János (2005) Munkaérték preferenciák a Debreceni Egyetem hallgatói körében. In: Pusztai Gabriella (szerk.) *Régiós és oktatás európai dimenzióban*. Debrecen, Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete

Fónai, Mihály – Kiss, János – Márton, Sándor – Zolnai, Erika (2010): Characteristics of the Work Value Choices of the University Students. In: Fedor, A – Semsei, I (eds): *Twenty Years of Health Care Education and Social Sciences at the Faculty of Health Medical and Health Science Center University of Debrecen*. Nyíregyháza: Faculty of Health Medical and Health Science Center, 38-60.

Juhász Erika – Pete Nikolett (2018): *A közösségi művelődés képzési és továbbképzési rendszere*. [Tudástár a közösségi művelődésben sorozat 1. kötet.] Budapest, Nemzeti Művelődési Intézet

Kocsis Mihály (2015): *A bemeneti kompetenciák vizsgálata pedagógusjelölt hallgatók körében*. Pécs, Pécsi Tudományegyetem

Kocsis Mihály – Mátrai Zsuzsa – Zsolnai József (2007): *Survey of the reading comprehension skills of first years student*. IEAE 33rd annual conference, Baku, Azerbajdzsán 16/9-21/9 2007 (http://www.iaea.info/documents/paper_1162d2060d.pdf)

Oláh Attila (1999): *Útmutató a Pszichológiai Immunkompetencia Kérdőív (PIK) használatához*. Budapest, ELTE

Oláh Attila (2002): *Holland-magyar összehasonlítás a Pszichológiai Immunkompetencia Kérdőív adatai alapján*. Kézirat. Pécs, Pécsi Tudományegyetem

Pusztai Gabriella – Szigeti Fruzsina (szerk.) (2018): *Lemorrszolás és perzisztencia a felsőoktatásban*. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó

Reisz Terézia (2018): Az egyetemre jutás sikertényezői. In. *A felsőoktatási lifelong learning társadalmi és gazdasági haszna: kutatás – fejlesztés – innováció, Mellearn Konferenciakötet*, Budapest, Mellearn Egyesület 114-134.

Melléklet: A szófelhőhöz felhasznált elemek gyakorisági megjelenése a mintában (A kitöltők

által nyitott kérdésre válaszul 1. helyen kiemelve, a 2018. évi válaszadók között)

Tényező	Gyakoriság (első helyen)
Kapcsolatok	30
Kitartás	17
Pénz	15
Magabiztosság	10
Anyagi háttér	9
Kreativitás	9
Szorgalom	8
Diploma	7
Elhivatottság	7
Támogatás	7
Talpraesettség	6
Tanulás	6
Egészség	5
Ismertség	5
Kommunikáció	5
Nyelvtudás	5
Rugalmasság	5
Alázat	4
Család	4
Empátia	4
Határozottság	4
Tudás	4
Alkalmazkodóképesség	3
Ambíció	3
Céltudatosság	3
Folyamatos fejlődés	3
Intelligencia	3
Karizma	3
Motiváció	3
Nyitottság	3

Rátermettség	3
Szerencse	3
Türelem	3
Befolyás	2
Biztonság	2
Furfangosság	2
Protekción	2
Siker	2
Tapasztalat	2

Táblázatok, ábrák és mellékletek jegyzéke:

1. számú táblázat: A kutatási minta – a Közösségszervezés BA hallgatói létszám tükrében

1. számú ábra: Szakválasztási motiváció

2. számú ábra: A hallgatói kiválóság megjelenése

3. számú ábra: A bemeneti nyelvvizsgák száma

4. számú ábra: A szak piacképességének megítélése

5. számú ábra: A sikeres karrierhez azonosított és első helyen kiemelt tényezők

6. számú ábra: A tanulással töltött idő és eredményessége

7. számú ábra: A tanulási tapasztalatok kapcsán kialakult attitűd

Melléklet: A szófelhőhöz felhasznált elemek gyakorisági megjelenése a mintában

DR. JUHÁSZ ERIKA PhD – bemutatkozása a 12. oldalon olvasható

DR. MÁRKUS EDINA PhD – bemutatkozása a 17. oldalon olvasható

DR. BENKEI-KOVÁCS BALÁZS PhD a Budapesti Gazdasági Egyetem KVIK Pedagógiai Tanszékének egyetemi adjunktusa és a Nemzeti Művelődési Intézet kutató-fejlesztő munkatársa. Doktori fokozatát az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának Andragógia Programjában szerezte meg 2012-ben, első egyetemi diplomát adó képzéseit is az ELTE-n, felnőttképzési szakértő (2007), valamint francia szakos tanár mesterszakokon (2003) végezte el. A felsőoktatásban folyamatosan dolgozik oktatóként közel két évtizede, korábbi munkahelyei a Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája és az ELTE PPK Andragógia Tanszéke.